

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

O dotýkání se

Než se dítě narodí, je jeho organismus bezprostředně spjat s organismem matky. Po narození se tělíčko novorozence sice od matky fyzicky oddělí, vazba na maminku je stále ještě velká.

Teprve postupně dochází ke krystalizaci vědomí v těle dítěte a ke zřetelnějšímu vnímání vlastní oddělenosti od okolního světa. Jakoby se duše dítěte, která je po narození téměř hmatatelně přítomná kolem novorozence, postupně doslova vtělovala a začínala si přitom uvědomovat svoji existenci v pozemském těle. Tento proces probíhá až do dospělosti. Prvním výrazným mezníkem je období mezi 2. a 3. rokem života dítěte, kdy se dítě poprvé začíná označovat ze svého nitra jako "já". Již se nevnímá zvenku a neříká: "Anička chce,.. Anička také...", nýbrž "já chci..., já také....". Cesta k autonomii vlastní bytosti a svobodě často bolí a trvá snad celý život.

Velkou pomocí na této cestě je péče o hmatové zážitky v nejranějším dětství. Hmatové dojmy pomáhají na jednu stranu dítěti uvědomit si hranice svého těla, pomáhají duši na cestě do těla. Na druhou stranu je hmat tím smyslem, ve kterém splývá vnímání předmětu (nebo osoby) a vnímání vlastní bytosti: pohladí-li mě někdo, vnímám jak jeho ruku, tak i vlastní tělo. Vlastní bytost i svět jsou ještě jednotou. Jak jiné je to např. u zraku!

Hladíme-li dítě, mazlíme-li se s ním, pak je tělíčko dítěte pro jeho duši přívětivým příbytkem, může se v něm dobře zabydlit. Je to velice důležitým krokem na cestě k nalezení vlastní identity člověka. Je-li naopak při necitlivém nebo dokonce hrubém zacházení tělo pro dítě zdrojem bolestivých zážitků, pak má duše cestu do těla výrazně ztíženou. To se může v dospělosti projevit v duševní oblasti - např. ve stavech, kdy se člověk obtížně identifikuje s vlastním tělem. Může se to ale projevit např. i v poruchách imunity, tj. v poruše udržování tělesné integrity. Pak má člověk zvýšený sklon k infekcím. Existují práce, které hovoří v této souvislosti i o zvýšeném výskytu nádorových onemocnění v dospělosti.

Jak můžeme dítěti poznání světa i vlastního těla hmatem usnadnit? Výběrem vhodného oděvu, který je velmi intenzivním zdrojem hmatových zážitků - vhodně zpracovaná přírodní vlákna jsou výrazně přívětivějším zdrojem hmatových zážitků než vlákna syntetická. Naolejováním dítěte po koupeli. Důležité je, aby byl jak olej tak i naše ruce dostatečně teplé. Dáváme pozor i na výběr oleje - rostlinné oleje jsou nejen svým složením, nýbrž i hmatově, dětskému tělíčku bližší, než oleje obsahující minerální parafín. I při nadýmání můžeme dopřát dítěti jemnou masáž břicha vhodným rostlinným olejem. Masírujeme opět teplou rukou, od pupku ve spirále ve směru hodinových ručiček k levému stehnu (průběh tlustého střeva). A když začne dítě chodit, nebraňme mu, aby si svět osahalo. Co může být krásnějšího, než s maminkou válet těsto, rozmazat hrudku másla po stole? Nebo malovat rukama namočenýma ve zdravotně nezávadných vodových barvách? Nebo se v létě cachtat bosýma nohama v louži? Či zanořit ruku až po loket do krtiny na louce?

Autor je ředitelem společnosti Weleda spol. s r.o.

Zdroj: Rodina

